

lavola

Serveis per a la sostenibilitat

INFORME TÈCNIC

LA CRISI ECONÒMICA UNA OPORTUNITAT PER
FER FRONT AL CANVI CLIMÀTIC?

MANLLEU, 24 DE NOVEMBRE DE 2008

lavola és una empresa capdavantera que treballa per desenvolupar serveis per a la sostenibilitat de la societat en els àmbits de la comunicació, l'educació, la consultoria i l'enginyeria, orientats a les necessitats dels nostres clients.

Creada l'any 1981, compta ja amb més de 25 anys d'experiència. Actualment té la seu central a l'Ecoedifici de Manlleu i disposa d'oficines a Barcelona, Vilanova i la Geltrú i Madrid. Està formada per un equip de professionals pluridisciplinar, i l'avalua una trajectòria reconeguda per a la Generalitat de Catalunya amb el lliurament de la placa President Macià 2006.

Els valors de **lavola** són els de ser una empresa referent, innovadora, que ofereix un servei personalitzat als seus clients, garanteix la qualitat dels seus serveis i que és socialment responsable i treballa des d'una òptica sostenible.

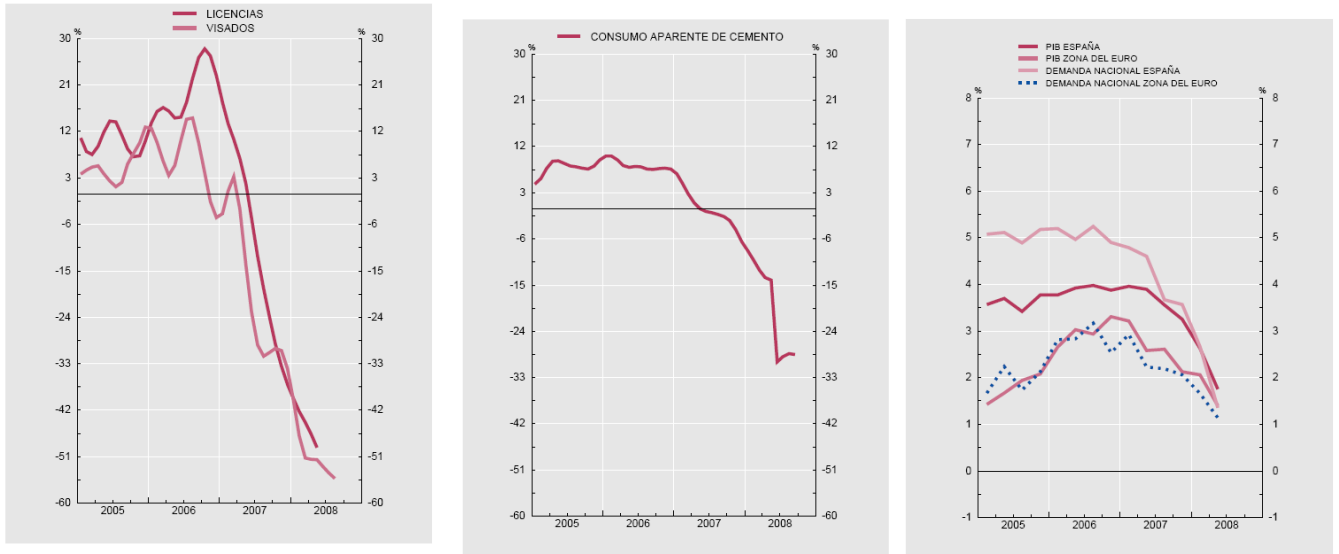
Des de fa uns mesos els mitjans de comunicació es fan ressò del nou escenari de crisi econòmica en que es veu immersa la societat actual, a la vegada que des de les administracions públiques es manté el discurs de que cal continuar amb les polítiques de lluita contra el canvi climàtic iniciades en els últims temps. Davant d'aquesta situació, no ha estat necessari gaire temps perquè sorgeixin algunes opinions des de diferents àmbits de la societat que es plantegin si cal prioritzar al mateix nivell la lluita contra el canvi climàtic enfront la conjuntura econòmica actual? La resposta és afirmativa, atès que alguns indicadors macroeconòmics i de consum deixen entreveure que l'actual període de recessió és una bona oportunitat perquè la societat redueixi les emissions de gasos d'efecte d'hivernacle a l'atmosfera fruit de la menor demanda energètica i la necessitat d'innovar en el sector empresarial.

La situació de crisi actual està comportant canvis en el context laboral i econòmic nacional que es tradueixen en una davallada de la despesa associada a sectors claus de l'economia del país, com el turisme i l'oci, un augment del nombre d'aturats pel tancament d'activitats empresarials i la baixada de producció, un menor volum de negocis, una reducció de les exportacions,... Segons el darrer informe de Conjuntura econòmica elaborat per l'Observatori de Conjuntura Econòmica Internacional, l'atur s'ha accentuat especialment en el sector de la construcció i el sector serveis. A la vegada que l'euríbor, interès en que les entitats financeres es cedeixen diners en el mercat interbancari de l'euro i a la vegada s'aplica a les hipoteques, ha assolit valors desconeguts des de l'any 2000 incrementant la càrrega financera de les llars espanyoles, el que ha comportat uns menors índexs de consum entre les famílies. En les darreres setmanes, aquesta tendència s'està començant a invertir, atès que l'euríbor està registrant rebaixes diàries i s'ha situat a nivells d'abril de 2007 per la retallada de tipus aplicada pel Banc Central Europeu, rebaixant la pressió financera sobre la població dels últims temps.

Per una banda, les dades presentades en els informes periòdics del Banc d'Espanya mostren les conseqüències més evidents de la crisi, tant en l'evolució del PIB, que en el segon trimestre del 2008 s'ha reduït en vuit dècimes fins a situar-se en el 1,8%, com en els principals indicadors del motor econòmic del país en els últims anys, el sector de la construcció.

Figura 1 Indicadors de l'activitat: Llicències i visats atorgats i consum de ciment utilitzat en la construcció . I evolució del producte interior brut

Font: Indicadors econòmics del Banc d'Espanya

Per altra banda, l'Índex de Clima Industrial, un indicador de caire qualitatiu elaborat a partir d'una enquesta mensual d'opinions empresarials que analitza el nivell de la cartera de comandes, els estocs dels productes acabats i la tendència dels preus, confirma el context de crisi actual atès que l'agost del 2007 el valor d'aquest indicador era de -1,7 punts esdevenint pel mateix període del 2008 de -17,6 i amb una clara tendència a la reducció.

A la vegada, si s'analitza l'Índex de Producció Industrial, indicador que mesura l'evolució mensual de l'activitat productiva de les branques industrials, a l'agost del 2008 s'ha apreciat una reducció del 11,2% respecte al mateix mes de l'any 2007, arribant a ser la reducció a Catalunya d'un 14,4% en el mateix període.

A conseqüència d'aquest escenari econòmic, paral·lelament s'està produint una reducció de la demanda energètica. Segons les dades obtingudes del butlletí de conjuntura energètica editat pel Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç, el consum energètic en el segon trimestre del 2008 ha patit una reducció del 2,8% respecte el mateix període del 2007, trencant la tendència creixent que es venia enregistrant en els darrers anys i que alhora ha coincidit amb el període de bonança de l'economia espanyola. Les causes d'aquesta davallada en el consum s'associen a la

reducció de la demanda del sector industrial i a la disminució de la mobilitat en general influenciades per la tendència a la recessió de l'economia espanyola.

A nivell de Catalunya la situació és similar però més accentuada que a la majoria de comunitats autònomes. Així, la reducció del consum energètic entre l'agost del 2007 i l'agost del 2008 ha estat d'un 10,5%, sent el sector industrial un dels que més ho ha percebut amb una reducció del 26%. Pel que fa a la mobilitat, l'Enquesta de Mobilitat en Dia Feiner 2008, elaborada per la Generalitat de Catalunya, la Autoritat del transport Metropolità, l'Àrea Metropolitana de Barcelona i l'Ajuntament de Barcelona, mostra una disminució de la mitjana de desplaçaments diaris d'un 0,1% respecte l'any 2006, destacant una davallada de l'ús del transport privat d'un 0,3% en favor d'un augment del transport públic.

Figura 2 Variació interanual del consum final d'energia, anys 2007-2008

	Variació interanual 2007-2008	2007	2008
		Segon trimestre	
Consum d'energia final (Ktep.)	-2,8	25.236	24.539
Carbó (Ktep.)	17,7	565	665
Productes petrolífers (Ktep.)	-4,6	15.266	14.568
- Gasolines (Ktep.)	-7,1	1.780	1.653
- Gasoil A+B (Ktep.)	-4,2	8.035	7.698
- Gasoil C (Ktep.)	-60,9	857	335
- GLP	-5,5	530	501
Gas (Ktep.)	-2,6	4.141	4.032
- Gas Natural (Ktep.)	-2,6	4.133	4.023
- Gas Manufacturat (Ktep.)	0	9	9
Electricitat (Ktep.)	0,2	5.264	5.274

Font: Boletín trimestral de Coyuntura Energética, MYTC

Davant d'aquest nou escenari generalitzat, i tot i que a priori quan es parla de crisi econòmica la ment humana associa aquest concepte a aspectes tots ells negatius, no s'ha de deixar de banda que una crisi pot suposar una nova oportunitat per afrontar nous reptes fins el moment

inaccessible. En aquesta línia, la lluita contra el canvi climàtic es pot veure afavorida per l'actual escenari socioeconòmic, i a la vegada pot ser un motor per invertir la situació actual.

Per una banda, el menor consum ciutadà per l'ambient d'estalvi existent disminuirà les emissions associades al consum energètic. Per altra banda, la necessitat de les empreses per dinamitzar i augmentar la competitivitat dels seus negocis suposarà un increment de la inversió en innovació per minimitzar les seves despeses de producció a la vegada que, davant l'actual context de mitigació dels efectes del canvi climàtic aquestes podran crear i oferir nous serveis i amb ells, nous llocs de treball.

La disminució de la demanda energètica, en un 2,8%, entre el segon trimestre del 2007 i el segon trimestre del 2008 suposa una reducció de les emissions de GEH de 2,80 Mt de CO₂e. Xifra que representa una disminució del 0,64% en relació a les emissions nacionals de l'any 2006, últim any de publicació de l'Inventari Nacional d'Emissions GEH, i una reducció del 0,84% de les emissions derivades del propi sector energètic el mateix any.

Figura 3 Estalvi d'emissions degudes a la reducció dels consums energètics a nivell nacional

Ktep	2007	2008	Variació 2007-2008	Estalvi de tones de CO ₂ e
Carbó	565	665	+100	+411.641
Electricitat	5.264	5.274	+10	+46.500
Gasolines	1.780	1.653	-127	-365.760
Gasoil A+B	8.035	7.698	-337	-1.004.260
Gasoil C	857	335	-522	-1.555.560
GLP	530	501	-29	-78.880
Gas Natural	4.133	4.023	-110	-257.400
Total emissions no generades per la reducció en el consum de combustibles				-2.803.718,46

Font: Elaboració pròpia

De la mateixa manera, quan s'afirma que les situacions de crisi comporten noves oportunitats en innovació i agudització de l'enginyer per oferir nous productes i serveis adaptats a les necessitats actuals, es fa referència a que en aquest context els clients o usuaris analitzen molt més la seva despesa i obliguen al proveïdor a fer esforços suplementaris, fins a la data inexistents o no tant

accentuats, que es tradueixen en el plantejament de nous productes i serveis i que a l'hora poden significar la creació de nous nínxols de treball.

Per tant, es pot afirmar que les diferents estratègies impulsades per fer front al canvi climàtic a banda de mitigar-ne el efectes suposaran la creació de nous llocs de treballs per assolir els nous requeriments que porten associades tant en termes d'investigació com de posada en marxa de noves tecnologies o processos per fer front a aquest fenomen.

Aquest fet, ja s'ha pogut constatar amb l'impuls que ha tingut el sector de les energies renovables en els darrers anys, que ha vist com ha incrementat el seu volum de negoci atès l'objectiu per a l'any 2020 que la producció energètica d'origen renovable sigui d'un 20% de l'energia final a Espanya, així com la substitució de combustibles utilitzats en el transport per biocarburants sigui del 10%. A més, segons l'estudi Energies renovables i generació de llocs de treball a Espanya publicat per l'Institut Sindical de Treball, Medi ambient i Salut de Comissions Obreres, es preveu que les empreses d'energies renovables puguin donar feina fins a 270.000 persones l'any 2020, el triple de l'actual nombre de llocs de treball que proporciona aquest sector.

En conseqüència, malgrat el nou escenari de recessió econòmica al que la societat tendeix, s'obren noves expectatives per a molts dels sectors econòmics a conseqüència de la lluita contra el canvi climàtic. Tot i que aquesta bona notícia, no cal deixar de banda les polítiques i programes engegats per els diferents organismes i administracions de tot el món en la lluita contra el canvi climàtic, ja que encara s'està molt lluny dels objectius establerts pel Protocol de Kyoto.

Manlleu, 24 de novembre de 2008

av. Roma, 252-254
08560 Manlleu
tel. 93 851 50 55
fax 93 851 50 56

c. Pamplona, 96, Local 18
08018 Barcelona
tel. 93 356 81 60
fax 93 356 81 62

c. Correu, 2, 1r
08800 Vilanova i la Geltrú
tel. 93 811 51 15
fax 93 811 51 38

c. Serrano, 93, 3ª Planta-E
28006 Madrid
Tels. 915 159 432 -
620 294 586

info@lavola.com
www.lavola.com